ЩАСЛИВИХ ВЕЛИКОДНІХ СВЯТ!

ГАЗЕТА АСОЦІАЦІЇ ФЕРМЕРІВ ТА ПРИВАТНИХ ЗЕМЛЕВЛАСНИКІВ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

ФЕРМЕР ПРИДНІПРОВ'Я

24 квітня 2019 року ● № 17 (104)

Вибори Президента

В Україні відбулося голосування у другому турі виборів президента.
За пост глави держави боролися чинний президент Петро Порошенко і кандидат Володимир Зеленський. За офіційними даними ЦВК, явка на виборах достатня, щоб визнати вибори такими, що відбулися.
Станом на 20:00 перевищила 62%.
Спостерігачі продовжують збирати дані про порушення на виборах.

Центральна виборча комісія України веде підрахунок голосів і в міру надходження інформації публікує дані. На південь вівторка опрацьовано 99,95% протоколів, відповідно підраховані 18 3482 180 голосів. Недійсними визнано 2,31% протоколів.
Володимир Зеленський отримав 73.23% голосів (13 534 536 виборців)
Петро Порошенко отримав 24.45% голосів (4 519 900 виборців).

Слово до читачів

Вся боротьба ще попереду

ТОСЬ свого часу казав, що справжня демократія там, де на старті нових виборів невідомо, хто стане наступним президентом. Цього разу у нас так же й сталося. Бо хто ще у грудні минулого року міг спрогнозувати обрання Володимира Зеленського? Можу битися об заклад, що якщо й були серед нас такі провидці, то зовсім небагато. А тепер ось фінал і підсумок, з яким я ладен і хочу привітати виборців нашої області. Передусім, ясна річ, вітаю сільське населення справді з перемогою та новими сподіваннями, що ситуація нарешті в Україні зміниться. Я б сказав навіть так: з'явилася надія, що скінчилося майже тридцятилітнє по-хижацькому нахабне та облудне для нашого народу панування тієї еліти, яка виросла спершу ще зі штанів комсомольців і комуністів радянської епохи, а потім і виплодилася в шалених завихреннях роздержавлення і розграбування новоявленими крутими створеного кількома поколіннями українців раніше. Від перших днів нашої незалежності в Україні зверху та до низів правили перевертні, користолюбці і негідники, бандити усіх рівнів, мастей та кланів. Врешті-решт й латифундисти та олігархи, котрі й затягли Україну в безпросвітну корупцію, правове свавілля та шахрайство. Остання влада на чолі з Петром Порошенком стала немов тією осточортілою та неправедною вершиною неправди і брехні, облуди, обману і остаточного пограбування свого ж народу. Обертання його у бидло та бідняків, у рабів і безправних наймитів. Тепер же ось нарешті ми зуміли зібратися з духом та почуттями власної гідності і сказали рішуче «Ні! Досить!». Вважайте, що вибори, котрі щойно відбулися, це третій дійсно всенародний та рішучий Майдан обурення і кінця нашого з вами терпіння.

Тепер я хочу сказати про те я, що цій дуже благородній справі – справі боротьби з нечестивою попередньою владою – посильно прислужилася і наша газета «Фермер Придніпров'я». Вона ж була створена й для того, щоб тільки правду доносити людям, відстоювати їхні потреби і наводити лад у нашій багатостраждальній державі. Це завдання «Фермер Придніпров'ям», я вважаю, з честю виконав, якщо маємо тепер ніби дуже ж несподіваний фінал президентських перегонів. Що не кажіть, а вчорашнім гнобителям справді не знайдеться завтра місця в структурах наступної влади. Так, наші виборці дали перевагу невідомості, зупинивши свій вибір на Зеленському. Але хіба боятися слід невідомості більше, ніж потвор родом зі злодійської приватизації та тіньової економіки, тотального розграбування багатств, котрі належали і належать українському люду? Отож! Там і тут уже подейкують, наче обрали ми не Зеленського, а слугу народу Голобородька. А я з таким трактуванням не можу сповна погодитися. У тому ж фільмі-серіалі про Голобородька, у виступах і шоу «95 Кварталу» вистачало й доказової і жорсткої критики та дошкульної сатири на адресу по суті не лише до вчорашньої неділі діючої влади, а стосовно усієї пострадянської негідної псевдо-еліти, всього пострадянського мафіозно-кланового «політбомонду», які разом і порізно створили суспільство, що явно не може влаштовувати переважаючу більшість населення. То виборці зробили висновок, що Володимир Зеленський боєць і борець, котрий не дасть спокою тим, хто виплекав підступно комфортну для себе систему влади, при якій усі верхи живуть як в Європі, а всі ми як в… Даруйте, я хотів сказати, що а всі ми у злиднях, безпросвітку і безправ'ї, як у зашморгі.

До речі, справедливу критику та сатиру доносив читачам і наш «Фермер Придніпров'я» - отож набув досвіду, набив руку у цьому ділі також. А те й інше знадобиться та згодиться й надалі, бо вся боротьба насправді ще попереду. Хто-хто, а фермери, разом з ними і селяни-власники приватних земельних паїв та одноосібники мають усвідомлювати, що відсторонення від корит учорашніх негідників, корупціонерів, хабарників тепер тільки дійсно починається. Погляньте, що творилося в країні, поки тривали президентські вибори. Одне діло, що не припинялося мародерство в Укроборонпромі чи законотворчість в неадекватній Верховній Раді. Але ж вистачало свавілля і в аграрній сфері. Навіть жахливого свавілля. У Фастові Київської області під парканом власної садиби невідомий кілер цілою чергою з автомата розстріляв фермера-батька трьох дітей. У Черкаській у селі Попівка Маньківського району зграя оскаженілих бандитів серед ночі увірвалася у помешкання фермерської родини – ясна річ, що з метою пограбувати її, - і до ранку катувала подружжя, вимагаючи «данини»…

Хоч навіщо далеко ходити? Хто на нашій Дніпропетровщині не пам'ятає ще позаминулорічну спробу рейдерського захоплення ФГ «Дар» у Попасному Новомосковського району? Здійснив тоді її, нагадаю, Василь Кузнєцов, котрий за сприянням наразі уже звільненого судді Андрія Леонова намагався «оптом» загарбати чуже майно. Гадаєте, рейдера викрито і покарано також по заслузі. Де там! Про свої «рейдерські таланти» пан Кузнєцов щойно знову дав знати. Причому, за новим «сценарієм»: днями тепер за «підтримки» корумпованих «чорних» реєстраторів майнових прав вдруге заволодів… «Даром» - уявляєте? Я до чого веду? До того, що і нам, фермерам немає підстав заспокоюватися. За свої права, інтереси та господарства ще доведеться ой як воювати! Отож наш рупор гласності «Фермер Придніпров'я». ще має послужити гострим багнетом, згодні? Не зважаючи на те, що на даному етапі склалися сутужні обставини, котрі змушують нашу обласну Асоціацію фермерів та приватних землевласників **з травня тимчасово переходити на випуск двох номерів на місяць.** Це, відверто кажучи, з метою нагромадити сили і матеріальні ресурси, щоб якомога швидше повернутися до повноцінного щотижневого виходу. Бо ж попереду і вибори до парламенту, коли газеті доведеться не складати зброї, щоб вчорашні своєю брехнею не прорвалися до влади, і осінній збір урожаїв, коли, боюся, знову ой як активізуються рейдери під проводом тих же правових органів грабувати сільських трударів-виробників аграрного збіжжя.

При цій нагоді не можу не звернутися окремо до фермерського плем'я Дніпропетровщини. Чим більше фермерів уже зараз, не чекаючи, поки клюне смажений півень, відгукнуться і зрозуміють, що підтримувати газету «Фермер Придніпров'я». і передплачувати її для своїх пайовиків, значить уберігати і захищати передусім себе від будь-яких неприємностей (а якщо хочете, то і від біди), тим швидше наше друковане видання знову приходитиме до читачів і в разі необхідності битиме в набат і на сполох щотижня. Я знаю, що КАЖУ. З одного боку, не сумніваюся, що нова влада, її виконавчі, правничі, судові і так далі органи значно сильніше боятимуться гіркої на свою адресу гласності, тому дуже важливо зберегти нам бойовий «Фермер Придніпров'я». А з другого боку - обласну Асоціацію фермерів і приватних землевласників не влаштовує те, що багацько засновників фермерських господарств не спішать, якщо хочете, то й ухиляються матеріально гарантувати безперебійний вихід нашої газети, котра вже здобула визнання і повагу серед селянських мас. Хто сподівається, що усім негараздам та кривдам наперекір виживатиме кожен сам по собі, і нічий плечі їм не потрібні, той дуже помиляється. Фатально. Навіть з не передбачувано трагічними для себе наслідками.

Сьогодні настав момент усім нам визначитися, чого ми хочемо і воліємо, з ким збираємося жити і працювати, щоб не зазнавати несправедливостей. Й через такий ось привід: мені достеменно відомо, що минулої неділі чимало фермерів голосували за Петра Порошенка. Багато хто поміж нас, виявляється, змирився, згідливо призвичаївся і прилаштувався «мирно-тихо» співіснувати зі злочинними й корумпованими органами влади і так званого правопорядку. Уподобали «відкуповуватися» від них, а не протестувати та не чинити опір, аби тільки можновладці місцевого розливу їх не чіпали. Але чи не слабаки ви, хлопці, якщо готові жити у безладі і по шию у болоті, аніж гордо і на повен зріст? І головне: і чи не намагаєтеся розминутися з народом, залишити його на самоті з негідниками, казнокрадами і хабарниками? Бо чи не відірвалися уже від земляків-селян? Адже якщо наш селянський люд проголосував фактично і не за Зеленського, а проти Порошенка, а ви іншої думки, то чи піде дорогою з вами і за вами наше селянство?

Як і останнє моє запитання до побратимів-фермерів: невже не хочете ви жити й працювати самі та щоб жили і працювали ваші діти й онуки у правовій і нормальній державі, якщо далі власного гнізда-господарства не дивитеся і нічого не бачите, а так необхідний сьогодні рупор наших інтересів, себто газету «Фермер Придніпров'я», не знаходити за потрібне підтримувати, аби вона приходила у кожен сільський двір і була на боці та на сторожі потреб кожного вашого земляка? Як і вашого особистого майбутнього та майбутнього вашого хліборобського роду!

Анатолій ГАЙВОРОНСЬКИЙ,
голова обласної Асоціації фермерів та приватних землевласників, голова редакційної ради газети «Фермер Придніпров'я».

Сучасні сюжети

Читайте - стор. 4, 5

ГАЗЕТА АСОЦІАЦІЇ ФЕРМЕРІВ ТА ПРИВАТНИХ ЗЕМЛЕВЛАСНИКІВ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
ФЕРМЕР ПРИДНІПРОВ'Я

Видимі усім негаразди на державному підприємстві поштового зв'язку почалися з 2016-го, відтоді, як його очолив Ігор Смілянський. Досягнення «американського бухгалтера», як охрестили ЗМІ гендиректора поштовиків за наявність відповідного стажу за океаном та абсолютну відсутність поштового, дійсно вражають. За два неповних роки його роботи - наприкінці минулого року - передплата періодики скоротилася на 27 відсотків, випадки доставки газет читачам раз на тиждень набули системного характеру, а ще постійно зростають тарифи за доставку преси. Про все це йшлося у відкритому листі Національної спілки журналістів України, редакцій українських газет і журналів 20 листопада минулого року до Президента України П. Порошенка. Вимоги були єдиними – звільнити І. Смілянського, припинити його руйнівні для інфраструктури сіл експерименти зі скорочення поштових відділень та посад листонош.

«Укрпошту» лихоманить постійно

Резонанс

ТА ГАРАНТ Конституції не лише не почув газетярів і не допоміг трудовому колективу «Укрпошти» зменшити майже мільйонні зарплати її керівництва - він навіть піддався явному шантажу щодо припинення доставки пенсій сільським пенсіонерам через «низький тариф»! За дорученням П. Порошенка уряд В. Гройсмана хутенько виділив на 2019-й «Укрпошті» аж 500 мільйонів народних гривень. Та до «листонош останньої милі», як було заплановано, ці гроші так і не дійшли, а поштові «реформи» набули іще потужнішого прискорення. Перед другим туром виборів до редакції «Фермера Придніпров'я» звернулися листоноші кількох поштових відділень Дніпропетровщини з єдиним проханням – припинити скорочення їхніх посад!

- У нас одна дільниця не обслуговується, ніхто не йде за таку мізерну зарплату працювати, - поскаржилася Марина. – Люди із Сиротівки самі інколи забирають газети, а пенсії завідувачка возить додому. Тиждень тому з дирекції повідомили, щоб ми розібрали собі ту дільницю - більшою буде зарплата. Та в мене й так дільниця двадцять чотири кілометри, плюс чотири км до відділення і стільки ж звідти, всього тридцять два виходить. Куди ще? Хай би наше керівництво спробувало хоча б кілометр пройти взимку сільськими засніженими дорогами. А я з сумкою мушу ходити за день тридцять…

- Буває, на перший день пізно привезуть газети, до вечора не встигну розвезти, бо дільниця завдовжки майже тридцять кілометрів, - повідомила Людмила. – Доводиться працювати наступного дня, у свій вихідний. І це все за 0,6 ставки мінімальної зарплати. Щойно передали розпорядження скоротити посаду листоноші – замість трьох буде дві. Що нам робити, кому скаржитися? Нас і так нема кому підмінити в разі хвороби чи відпустки.

Така надзвичайна ситуація характерна для багатьох поштових відділень області. Бо немає бажаючих возити, а почасти й носити в кількаденний дощ чи сніг, у хуртовину чи влітку під палючим сонцем газети та чималі пенсійні суми за геть низьку зарплату. Ось що про сьогоднішню ситуацію в краї розповідає начальник Центру управління персоналом Дніпропетровської дирекції «Укрпошти» Світлана Коваленко:

- У нас є розрахунок роботи кожної листоноші за обсягами роботи – дивимося, чи є велосипед, яке село, скільки дворів, пенсій, передплатників, протяжність дільниці. Намагаємося за межі тридцять кілометрів не виходити. Оптимізація персоналу зі зменшенням обсягів роботи проходить постійно і не перше десятиріччя. Зарплата в листонош мінімальна, так встановлено законом. Працюють переважно жінки старшого віку, від одного до п'яти днів на тиждень, ще молоді мами приходять, яким підходить графік роботи. Хтось розраховується, бо важко, когось зарплата не влаштовує, дехто їде на заробітки до міста чи йде у фермерське господарство, де зарплата солідніша. Щомісяця близько ста чоловік приймаємо і стільки ж розраховуємо. Зараз є відкриті вакансії 20 операторів поштового зв'язку і біля 70 листонош.

Як видно, ситуація на Дніпропетровщині з поштовим зв'язком надзвичайна. Зрозуміло, що коли немає на роботі 20-х операторів, то не працюють 20 поштових відділень, а коли на посаду 70 листонош нічим заохотити навіть тих, хто стоїть в центрах зайнятості, то на цих 70 дільницях люди не отримують ні газет, ні листів, ні вчасно пенсій. Тому періодика й кореспонденція лежить купами у відділенні, хоча за їхню доставку за вказаною адресою вже заплачені конкретні суми. Ще один прикрий факт – поштарі давно не отримують навіть мінімально встановленої державою зарплати! Бо прес-служба «Укрпошти» в березні повідомила: «З 1 квітня відбудеться підвищення на 6% посадових окладів листонош і начальників сільських поштових відділень, які мають посадовий оклад менше мінімальної зарплати в розрахунку на повну зайнятість, і з 1 липня ще на 6%».

Який «закон» встановив їм таку мізерну, меншу навіть за офіційно встановлену мінімальну зарплату? І чи досягне вона після 12-відсоткового підвищення встановленого державою стандарту в 4 173 гривні? Чому на таке неподобство досі ніяк не реагує Держкомпраці України? Тим паче, що міністр інфраструктури Володимир Омелян наприкінці минулого року після кількох скандалів у поштовому відомстві заявив: «Укрпошта» залишається соціально важливою компанією, тому скорочення відділень чи припинення доставки пенсій не буде».

Ось таке дивне ставлення до роботи листонош – міністр добре розуміє її величезну соціальну важливість, але не забезпечує поштарям на дільницях навіть «мінімалки»! Тоді ж вибухнув гучний скандал із зарплатою І. Смілянського, яка сягнула… 800 тисяч гривень на місяць! Та попри публічну догану від Президента і його заклик до очільника «Укрпошти» «привести до розумних меж свою зарплату», досі нічого не змінилося. Уникнувши під надуманим приводом подачі декларації про доходи за 2018 рік, І. Смілянський все ж дещо озвучив 19 квітня: «Мій місячний оклад – 748 тисяч гривень. Більшість наших співробітників вважає, що я повинен отримувати 40 тисяч – це 10 зарплат листоноші». Ось такий висновок поштарів, який керманич і не думає виконувати. Хоча і 10 зарплат листонош – це надто багато, чому б не п'ять?

Варто зауважити, що у розвинених країнах давно існує жорстка п'яти-десятикратна диференціація рівнів заробітної плати, яку ніхто не може порушити. А у нас невідь за яким принципом, за мовчазної згоди парламенту відмінність між мінімальним та максимальним рівнем оплати праці сягнула вже кількох сотень разів, як у поштовому відомстві. Дуже символічно завершилися недавні гучні перипетії зі зменшення главі «Нафтогазу» А. Коболєву чотирьохмільйонної зарплати. Уряд затвердив її в сумі… більше півмільйона на місяць! Така «система соціального влаштування України за часів П. Порошенка», як називають це свавілля правлячої олігархічної верхівки експерти.

За даними Держкомстату, в Україні мінімальну зарплату отримує 7% працюючих. Поштарі досі не мають навіть цієї вкрай незначної суми, тому мотивація до праці у них відсутня. А листоноші є надійним місточком між людською самотністю і світом, бо й про сільські новини просять пенсіонери їх розповісти, і про інші. Поштарок чекають і виглядають, як сонечко в тривалу негоду. Вони добре знають усіх людей на своїй дільниці, їхні смаки і уподобання стосовно періодики і таки забезпечують вимоги відомства щодо передплати. Інколи листоноші працюють і на пенсії, бо власне сумління не дозволяє їм покинути своїх односельців напризволяще. Знайти собі заміну на такій нелегкій праці з меншою за офіційну «мінімалку» зарплатою майже неможливо.

Та обставина, що на Дніпропетровщині не вистачає сьогодні 20 операторів і 70 листонош, а в Україні ці цифри, за даними «Укрпошти», відповідно дорівнюють більше 200 операторів і понад 1 100 листонош, є явною ознакою неспроможності І. Смілянського та його команди з кількасот тисячними зарплатами реагувати на запити підлеглих з «доходом» тисяча-дві на місяць. Це своєрідний Поштовий Майдан, який давно мусять угледіти наші київські слуги народу. Щойно довелося поспілкуватися з народним депутатом від нашої області. На пряме запитання: «Чому не готуєте законопроект про 5-кратну диференціацію зарплат і 3-кратну диференціацію пенсій, подібного до визнаних світом соціальних законів Швеції?» він нічого не зміг відповісти. Лише зазначив, що є співавтором постанови про створення комісії у ВР, яка перевірятиме законність отримання А. Коболєвим надвисоких премій. Може, пора вже створювати і комісію щодо перевірки законності надвисоких зарплат І. Смілянського та його оточення? Так боремося з наслідками. Замість того, щоб усунути їхні причини… Поштовий Майдан триває. Більш ніж тисячу сто листонош в Україні не стають до праці через фінансове свавілля олігархічної правлячої верхівки, якій громадяни 21 квітня показали дорогу в політичне небуття. Коли піде?

Григорій ДАВИДЕНКО,
колишній поштар.

Щоб українці жили на своїй землі

Погляд

Петро ЛУК'ЯНЕНКО

Офіційно, за статистичними даними, українців налічується понад 42 мільйони. Скрутні часи, які не покидають державу з часів проголошення Незалежності, витиснули за межі Батьківщини близько 10 мільйонів наших громадян. Кількість померлих значно перевищує кількість народжених протягом уже тривалого часу, триває війна… Потроху пустіють та зникають українські села, закривається бізнес, бо нема кому купувати вироблену продукцію та послуги.

Свого часу Сталін поставив завдання Л. Берії виселити всіх українців у Сибір. Та Л. Берія виконати його не зміг з тієї простісінької причини, що не вистачило на всіх товарних вагонів. А що ж відбувається нині? І вагони не потрібні, бо за чиїмось задумом в Україні створені такі умови, що українці, хто молодший та здоровіший, самі втікають з батьківщини світ за очі, не бачачи перспектив для себе. А мали б створювати сім'ї і народжувати дітей… Люди ж пенсійного віку вимирають як мухи від нестачі коштів на якісне харчування, на профілактику хвороб, лікування тощо.

Автору цих рядків нещодавно довелося бути на похованні односельця. Був він людиною ще не зовсім старою, мав великий трудовий стаж, але пенсію отримав, як і більшість українців, мізерну. Коли зненацька напалася хвороба, коштів на лікування не мав. Тому мовчки, понуро чекав смерті, яка й не забарилася. Людина була загнана у безвихідь, мовчки пішла з цього світу, не турбуючи нікого. Хіба така доля має бути у ветерана праці, який все своє життя трудився для країни?!

Ще одна значима прикмета нинішнього часу: могили померлим копати в селах стає нікому, здорових дужих чоловіків залишилося обмаль. Тому цю функцію перебрали на себе підприємці, організувавши поховальний бізнес. Ось він і квітне зараз в Україні, тоді, коли інші банкрутують. Адже люди мруть постійно, робота є… Школи оптимізують, лікарні закривають, лікарів не вистачає, ліки якісні недоступні, пошту носити за копійки ніхто не хоче, дороги розбиті, ціни захмарні, безправ'я суцільне – це все складові однієї системи на знищення народу України. Чи хтось ще сумнівається у цьому?

Щодо реформ, які так помпезно рекламують нам можновладці, то їх можна порівняти з експериментами над піддослідними кроликами. Якщо кроликам урізати корм, залишити без ліків, тепла, води, світла, то який час і скільки їх виживе? За таке знущання над тваринами чинне законодавство передбачає кримінальну відповідальність. А над людьми, цілим народом України, виходить, що можна і вже не перший раз? Згадаємо Голодомор. Скільки ж залишиться українців після сучасного експерименту і коли йому настане кінець – найбільше запитання для нашого народу. І чи буде відповідальність за таку наругу?

Не секрет, що після холодної і майже голодної пережитої минулої зими народне обурення вилилося на президентських виборах розгромним рейтингом ще діючого Президента Петра Порошенка. Бо все те негативне, що відбувалося за час його каденції, не можна пояснити лише московською агресією. Тепер народ має надію на нового Президента і на головне: ЗМІ-НУ СИ-СТЕ-МИ ВЛА-ДИ! Скільки ще кіл пекла маємо пройти, щоб навчитися захищати себе, не давати обдурювати, бути мудрими і далекоглядними?

Можемо ж, коли хочемо

Якщо повернутися до історії, то Україна має право на землі від Чорного до Білого морів і від Волги до Дунаю, бо це одвічні ареали розселення наших пращурів. В Русі – Україні мова була давньоукраїнська. У всі часи ми боронили свої землі і Західну Європу від навал кочівників та різних зайд. І зараз стоїмо щитом на фронті від них. А хто захистив Москву від Наполеона? Український козак Кутузов, хоча російські історики це й замовчують. Адмірал Нахімов теж українець, запорізький козак. У роки Другої світової війни українські заводи, що були перевезені на Урал, забезпечили Радянську армію зброєю, технікою. Народ України, який становив значну частину цієї армії, розгромив нацистів. Більшість маршалів були етнічними українцями, а усі старшини в армії були українцями. Сергій Корольов, завдяки якому ми у складі СРСР стали космічною державою, також був українцем. Наукову базу теоретичного осмислення космосу теж створили українці. Перший вертоліт спроектував українець Ігор Сікорський. Навіть перший комп'ютер сконструював Стівен Гаррі Возняк, українець за походженням, виходець з Буковини. За проектом українця Юрія Кондратюка американці здійснили політ на Місяць. Чорноморський флот століттями складався переважно з етнічних українців, тому пісня «Севастополь, Севастополь - город русских моряков» не відповідає дійсності.

Узагалі, практично немає таких сфер і галузей у світі, в яких провідна або значна роль не належала б українцям. Нам є чим і ким пишатися.

Елементарний життєвий досвід підказує: вибратися з прірви нам допоможуть тільки тривалі напружені колективні зусилля. І тих зусиль, крім нас, ніхто робити не буде. Нинішня влада упродовж всієї своєї каденції продемонструвала, що зацікавлена у співпраці не з українським народом, а виключно з бізнес-партнерами. А ми, народ України, ревно зацікавлені в тому, щоб раз і назавжди був зламаний хребет олігархічній системі. Тоді країна наша виживе, покращиться демографічна ситуація. Дуже б не хотілося, щоб народ України вже через короткий проміжок часу після виборів знову гірко розчарувався. Значна частина, понад 73 % дорослих громадян, які щойно взяли участь у виборах, мають оптимістичні надії і сподівання.

Січеславська замість Дніпропетровської

Очікуваний патріотичною спільнотою ще з перших років Незалежності законопроект про перейменування Дніпропетровської області на Січеславську № 931- 1, підтриманий 7 лютого парламентарями і направлений до Конституційного суду України, вже має фаховий позитивний висновок. Судді КС на початку квітня визнали, що така зміна назви області відповідає статтям 157 і 158 Конституції України, тобто не обмежує права і свободи громадян і не загрожує незалежності держави. «Висновок Конституційного суду є обов'язковим, остаточним та таким, що не може бути оскаржений», йдеться у рішенні. Законопроект про майбутню Січеславську область підготовлений групою із 150 народних депутатів з більшістю діючих парламентарів Дніпропетровщини у рамках закону про декомунізацію, що визнав комуністичний тоталітарний режим 1917 – 1991 років в Україні злочинним.

Остап ВЕРНИГОРА

ВІДОМО, що під час голосування в парламенті 7 лютого однією із ключових стала запальна промова за повернення назви області епохи УНР «Січеславська» нашого земляка Андрія Денисенка. Вагомо аргументував необхідність такого кроку і київський депутат Андрій Іллєнко, наголосивши, що ні в парламенті, ні в Україні не повинно бути ніякої алергії на слово «Січ»: «Ця алергія неприродна. Треба бути українцями і знати свою історію. Це земля, яка народила Запорізьку Січ, завдяки якій сьогодні є Україна. Тому тільки Січеславська!»

Українці поступово повертаються до своїх рідних топонімічних назв, мовного скарбу попередніх поколінь. На жаль, при зміні ймення обласного центру цей принцип був зігнорований, внаслідок чого місту не повернули його кількарічну назву столітньої давності Січеслав. Щойно після позитивного рішення Конституційного суду відомий волонтер і письменник з Кам'янського Сергій Злючий, нагороджений орденом «За мужність» III ступеня, зробив пресове повідомлення:

Рішення

- Ще раніше, у 2016-му, коли в українців з'явилася можливість повернути історичні назви містам, вулицям і позбутися комуняцької символіки, я переконав комісію в нашому місті декомунізувати вулицю Дніпропетровську, що веде в напрямку до Дніпра (фактично це одна з основних магістралей міста), назвавши її Січеславський шлях. Цю пропозицію ухвалили. Така топонімічна назва була першою, зафіксованою в нашому краї. Це була своєрідна підказка нашим дніпропетровцям повернути місту історичну назву. Але вони цією підказкою не скористалися… Що ж, маємо Дніпро. Але місцеве національно-патріотичне середовище давно називає між собою це місто Січеслав – ще з початку 90-х років…

Відтак для завершення перейменування області на Січеславську необхідне іще одне результативне голосування у Верховній Раді України на наступній сесії, тепер в кількості 300 голосів. Сесія розпочнеться на початку осені, а в листопаді термін цієї каденції парламенту сягне фінішу. Тож свідома частина депутатів мусить думати, як вчасно завершити перейменування області, повернути давній борг жителям краю, колиски українського козацтва. ■

Питаннячко

ХТО У ЗАВОДСЬКОМУ ЗАВАЛИВ «ПІЗАНСЬКУ» БАШТУ?

Микола ЯСЕНЬ

Пізанська вежа, як відомо, знаменита на весь світ. Тим, що нахилена, а одначе стоїть, мов укопана, і не падає. Михайло-Заводській з нею не тягатися. Михайло-Заводській, по-перше, лише років п'ятдесят з гачком, а Пізанській, якщо пам'ять нас не підводить, майже тисяча літ. І Пізанська нахилилася ще під час її будівництва, а Михайло-Заводська максимум тридцять років тому. Точнісінько тоді, коли потреба у ній ніби відпала, і її перестали експлуатувати. Та це не завадило останній прославитися в масштабах усього Апостолівського району. А що в кордонах зовсім недавно утвореної Апостолівської об'єднаної територіальної громади, так це точно.

КОРОТШЕ, колись в Михайло-Заводському та по-сусідству в Михайлівці успішно процвітали ціла птахофабрика і колгосп «Перемога» разом з нею. То це вони чи не першими в усій окрузі свого часу для своїх виробничих потреб і для мешканців п'яти своїх населених пунктів проклали власний водогін. А щоб він служив надійно та справно, на найвищому над рівнем моря тутешньому пагорбі звели металеву водонапірну башту. Згодом же ще радянська влада заходилася перейматися подачею трубопроводами питної води загалом в усьому Апостолівському районі, і Михайло-Заводський водогін з баштою в купі передали на баланс районному водоканалу, як величали тоді нову тут службу. Однак сільський народ і птахофабрики, і колгоспи продовжували вважати як місцеві водогони, так і, тим паче, водонапірну вежу своїми.

Інша річ, шо коли ще не встигли навіть заїкнутися в Україні про аграрно-земельну реформу і розпаювати колективні господарства, отож збиралися лише з духом, аби все це вчиняти, а водопровідну мережу уже все одно, що, як поперед батька, поспішили списати на металобрухт. Оголосили, по-перше, неначе вона відслужила свій належний вік, проіржавіла на дірки, отож хай виривають з землі бодай залишки труб – кому вони потрібні тепер!? А по-друге, почали ж далі і розганяти обидва господарства, вирізати у них та мерщій вивозити геть дійсно усе залізне на брухт. Отож люди й збагнути не могли, що воно коїться на білому світі, котрий наче враз перевернувся. Нарешті, третє, чим затуркали шокований народ: а яке його діло до водопроводів, якщо вони не у колгоспах-КСП на балансі, а належать районному ж бо водоканалу? Тут би своє рідне та кровне, надбане трудами кількох поколінь колгоспників не дати розтягти!

Одначе хоч водогони фактично наказали довго жити, водонапірну башту тутешній люд, уявіть собі, не дозволив завалити. Може, що як ті, у кого вовки коня з'їли, а вони вози їм не віддали, та зберегти тут справді зуміли башту. Не виключено з надією, що рано чи пізно, Україна отямиться і візьметься за розум та відродження своїх сіл, і тоді водонапірна вежа ще знадобиться та послужить людям. Так чи інакше, та скоро Михайло-Заводська вежа стала все-одно, що місцевою пам'яткою і гордістю. Хоч мало не четверть віку у неї не піднімалася вода, і башта, простоюючи без діла, також нахилилася. От і порівнювали її з пізанською знаменитістю.

А оце недавно, практично днями, у селі люди аж роти від здивування порозкривали, угледівши, що їхню вежу хтось невідомий звалив додолу. Хтось навіть бачив, як раннього ранку до неї прибув трактор, зачепив тросами міцні ще стійки-конструкції, на яких трималася башта, і повотужившись з півгодини, погнув та з «корінням» вивергав їх. А багато хто й чув, як той трактор деренчав, натужно аж ревів, поки таки не домігся свого. Поки не домігся, розсудили на цей раз селяни, безчинства й свавілля. Бо ж скільки можна грабувати у селі все підряд металеве? Спершу всюди і по дворах підбирали те, що погано лежало, але ж потім не гребували красти і те, що «лежало» при ділі і у ділі. Колись треба було комусь у хазяйстві сталевий лом чи лист жерсті, болт, гайку або ще щось залізне, ішли чи на тракторну бригаду чи до мехмайстерні, і без проблем там знаходили усе, що шукали. А сьогодні у Михайло-Заводському, як і всюди по селах, навіть іржавого цвяха або ламаної дужки від відра не знайти. Вигребли все під чисту і здали на брухт.

Тому не доводиться дивуватися, що коли уже серед білого дня раптом біля зваленої водонапірної башти з'явилося кілька одиниць різної техніки, в тому числі й вантажна машина, а також ціла бригада хлопців з різаками, народ у селі не стерпів, дружніми косяками з усіх його кутків відразу збігся на пагорб і оточив самозванців-зловмисників. Адже хіба ні? Нині уже інші часи, ніж ті, які були під час аграрної реформи! Нині громада ладна захищати своє добро, не давати себе, по суті, в обиду. Бо одне діло, що башта хоч дійсно давно стояла тут мов на згадку - чи то докором, чи пам'яткою про недавнє ще водопровідне минуле. Однак з залишковою балансовою вартістю у сумі майже 19 тис. гривень, які «у районі ніхто не списував». Та й яким боком тепер тулиться сюди район? Михайло-Заводське нині у складі окремої територіальної громади, і «зайві» гроші, якщо місцеву «знаменитість»-вежу здавати на металобрухт, їй також не завадять. За свідченнями доморощених «експертів», вежа затягне більше, ніж на дві тонни вагою, а це за нинішніми цінами на вторинну сировину і більше, ніж 19 тисяч гривень вийде. З якої речі «дарувати» гроші якимось ласим пройдисвітам? Досить!

Отак селяни тут і не віддали башту непрошеним «металістам», як досі все більш зневажливо називають тих, хто уподобав і при кожній «нагоді» ніяк не заспокоїться від сверблячки займатися металобрухтовим «бізнесом». Все б нічого, та тільки ця історія наробила резонансу на весь район і навіть далі не лише через рішучу й бунтівливу нарешті поведінку селян. Бо якщо вони гадали, що на їхню башту здійснювали замах пришлі нечестивці-зайди, то несподівано це вийшло не так. Вийшло зовсім навпаки. Ви тепер і не повірите, та ідея здати водонапірну башту у брухт належала… завідувачці тутешнього сільського клубу Наталії Сеник. Уже дивно, звісно, що людині, спеціалізація якої не має нічого спільного з «прикладним технічним чи підприємницьким промислом». Однак факт залишається фактом: на своє подвір'я жінка навіть встигла перевезти ще придатні для використання швелера і труби. Але зрозуміло, що й самостійно здійснити «операцію «И» Наталія і не могла, і не посміла б. То далі ще дивніше: бідова завклубом заручилася «підтримкою» і згодою не когось там з місцевих ділків, а персонально… старости села Валентини Рилушко. Сталося щось з серії «Навмисне не придумаєш», яку вів колись гострий на пера і нещадний вдачею популярний журнали «Перець». У своєму селі староста села благословила його пограбування!

Правда, Валентина Рилушко нині у великій образі на людей. Каже, наче нічого подібного: башта, мовляв, давно трималася наче на чесному слові, біля неї страшно було появлятися, бо «ось-ось упаде». Або якби подув, скажімо, сильний вітер чи стався землетрус, вона й поготів могла звалитися комусь на голову. То тепер і упала самостійно навіть і без допомоги стихійних сил, а люди, докидає жінка, «звертають все на мене, старосту». Тільки ж добре відомо, що на чужий роток не накинеш платок. І сьогодні місцеві дотепники не перестають вгавати, що якщо історики досі ніби точно не знають, хто розвалив стародавній Карфаген, то хто у їхньому Михайло-Заводському звалив її «пізанську вежу», відомо наразі зі стовідсотковою ясністю. І що ти зробиш, як порятуєшся, якщо спіймалися на гарячому? ■

Лише добро одне безсмертне, зло подовгу не живе!

Шота Руставелі, грузинський державний діяч

ФЕРМЕР ПРИДНІПРОВ'Я

З якого випадку почати? Позавчора повідомляли з села Горянівського, що в одному з його дворів по вулиці Центральній опівдні спалахнув вогнем гаражний бокс. За лічені хвилини пожежа розгорілася настільки загрозливо й для житлового будинку, що одного загону вогнеборців виявилося замало. На підмогу викликали ще один підрозділ пожежників. Разом вони приборкали вогонь лише через дві з половиною години. А первинне загорання сталося, як засвідчила Державна служба з надзвичайних ситуацій в області, «на відкритій території, де господарі садиби випалювали суху траву». Вчора сповіщали про аналогічну біду, котра сталася у селі Братському, де теж з сірниками в руках знищували минулорічний сухостій на присадибній ділянці. При цьому вогонь перекинувся і за межі двору. Сьогодні знову така ж сумна новина: у містечку Підгородньому на вулиці Польовій літня віком жінка спалювала як сухий бур'ян на своєму обійсті, так і цілі купи бадилля та інших торішніх пожнивних решток. Те й інше несподівано так розгорілося, що бідолашна бабуня як не старалася, однак не змогла самотужки впоратися. І допоки до неї мчали пожежники, дістала опіки та у тяжкому стані доставлена в лікарню.

Микола НЕЧИПОРЕНКО

Аж ТРАПЛЯЛИСЯ уже на Дніпропетровщині й більш трагічніші випадки, які відбувалися з подібних причин. Подружжя старих віком людей трохи раніше згоріло у полум'ї такого ж сухостою, який вони підпалили на своєму городі, а вогонь перекинувся і на сусідську садибу. Дідусь, намагаючись загасити уже справжню пожежу, котра аж гоготіла в поривах вітру, обличчям упав у вогонь, а бабуся спробувала витягти чоловіка звідти. Однак сил їй забракло. Вона також упала у вогнище і померла – точніше загинула - на місці, а дідуся не змогли врятувати лікарі. Ще одна пристаріла жінка згоріла в Широківському районі. Хоч найбільш страшна трагедія трапилася на околиці Кривого Рогу – в так званому приватному секторі міста, де люди при своїх одноповерхових житлових будинках теж мають присадибні городи. Отож і їм ніяк не обійтися без того, щоб навесні не вичищати ділянки від сухої трави та ще восени опалого листя. В даному ж випадку скінчилося тим, що спочатку спалахнули й господарські споруди, а далі й житловий дім. В результаті жахіття, про яке ну ніяк не можна спокійно говорити: троє згоріло живцем, причому разом з господарем-батьком донька 2009 року народження і синок 2011-го, а троє потерпілих з опіками різних ступенів потрапили в лікарню – хазяйка-мати зі свекрухою та хлоп'я-маля, якому ще й двох літ від роду немає. Уявляєте?

Дивуватися ж з цих та багатьох інших надзвичайних ситуацій насправді то і не доводиться. Відлік таким «стихійним лихам» започаткувала ще рання пожежа, яка запалала серед білого дня у селі Троїцькому Петропавлівського району. На вулиці Молочній, 1 – на подвір'ї приватної тут садиби - спочатку загорівся сарай, далі вогонь дістався і до даху житлового помешкання. Зовсім останнє не згоріло, та домашні речі вогонь пошкодив добряче. Як повідомляв начальник районного сектору Головуправління з надзвичайних ситуацій в області Олег Гречко, «причиною став сусід, який вирішив очистити територію свого подвір'я від сухої трави і сухого падолисту полум'ям». І ось тепер тільки протягом останнього тижня на Дніпропетровщині сталося майже дві сотні загорань та пожеж в екосистемах, як кваліфікують їх спеціалісти. Тобто на місцевості по дворах і на пустирях у селах та селищах, а також поза межами населених пунктів на їх вигонах і пасовищах та сінокосах, неугіддях, балках та по рівчаках і навіть в лісосмугах-посадках та на полях, де також до весни залишалися пожнивні рештки і стерня. Горять чагарники і очерети вздовж особливо замулених річок і водоймищ. Загалом на Дніпропетровщині цього року уже зафіксовано ледве не півтори тисячі загорань і пожеж «на відкритих територіях» - уявляєте? Це наслідок того, що «кожної весни селяни в першу чергу, буквально відразу, як приходить жадане тепло, мусять з особливою дбайливістю і ретельністю на своїх городах і садибах знищувати сухостій трави і бур'янів та різні інші залишки торішньої рослинності». Адже інакше їм не засадити присадибні ділянки картоплею чи овочами, не засіяти соняхами чи кукурудзою. А яким чином найлегше позбутися минулорічного бур'яну та «сміття»? Ясно черкнути сірником – і всі проблеми. Хай горить синім вогнем!

«Незважаючи на наші застереження, заклики, погрози і попередження, - свідчать рятувальники області, - по селах продовжують грубо порушувати правила пожежної безпеки і спалюють пересохлу рослинність як на садибах, так і поза ними, аби не дати, кажуть, засмічувати городи насінням бур'янів». І далі в повідомленні читаємо: «Щодня кількість подібних пожеж зростає». І це сумна правда. Нинішнього року «екологічних» загорань загалом сталося на Дніпропетровщині майже в 11 разів більше, ніж торік. А врахуйте, що торік їх було в три рази більше, ніж позаторік. Випалювання бур'янів, невикошених та засохлих за зиму травостоїв, опалого листя та елементарного рослинного сміття перерослих у шкідливу пошесть чи й загрозливі «епідемії» - інших слів місцеві служби з надзвичайних ситуацій не знаходять.

Більше того, це вже лихо всеукраїнських масштабів. Дніпропетровщина на цей рахунок не виняток. Ми не полінилися і зазирнули в Інтернет: ой леле, повідомлення на повідомленні про пожежі, які починаються зі спалювання «пожнивних» решток. На зразок осoriginу цього, котре поширили у Тернопільській області: «Вчора ввечері інспектором муніципальної інспекції виявлено підпал сухої трави з боку села Біла, коли полум'я охопило доволі велику територію Чистилівського заказника. Терміново було викликано черговий караул ДСНС, який погасив вогонь. Громадяни, ніколи не підпалюйте суху траву біля своїх будівель і на полі. Гасити такі пожежі надто складно, бо висохла рослинність спалахує і горить, немов факел. Значна кількість горе-господарів, випалюючи минулорічну суху траву, бадилля, корінці і вершки та листя, прирікають себе і оточуючих на непередбачувані і фатальні наслідки». Або ось ще читаємо, що невідомі у селі Шигліка Коростишівського району Житомирської області «поблизу школи підпалили суху траву і миттю знищили звідти, а вогонь потім знищив два гектари сухої рослинності». Більше того, «загалом тієї доби в області вогнеборці виїжджали на 25 загорань сухостою і гасили палаючі ділянки у Хорошівському, Любарському, Бердичівському, Олевському, Лугинському, Ємільчинському, Коростенському, Житомирському, Овруцькому, Рижинському, Черняхівському, Баранівському і Новоград-Волинському районах». Не менше, коротше, ніж на Дніпропетровщині і там вигорають екосистеми, присадибні ділянки і відкриті території, як говорять про такі «пригоди» на місцях спеціалісти Державних служб з надзвичайних ситуацій. Якщо не більше. Ось у столичній Київській області «весняно-городніх і навіть польових» пожеж зафіксовано уже вдвічі більше, ніж на Дніпропетровщині, а в Івано-Франківській практично стільки ж, як і у дніпропетровців.

Отож це не в переносному чи образному сенсі ми стверджуємо, що від прибирання земельних ділянок і площ від торішніх залишків палає вогнем вся Україна. Якщо не вірите, то зазирніть самі в Інтернет: у селі Котюржинці і біля нього Полонського району Хмельницької області вигоріло 45 гектарів, котрі надумали зачищати від сухостою лише нинішньої весни. Також значні площі палали у селах Жовківського району та Грибовицької і Малехівської сільських рад Львівської області. Або ось з розповіді начальниці прес-служби ДСНС Закарпатської області Наталії Батир: «Розкладаючи багаття на своїх садибах, люди на диво чомусь не усвідомлюють, що перш за все створюють небезпечні загрози для себе. Ще другого січня, уявіть собі, одна селянка палила сміття на своїй ділянці, в результаті виникла пожежа, жінка отримала значні опіки і незабаром від них померла. Часто ж і густо згорають господарські та й житлові будівлі, а цього року в одному з районів вогонь знищив десять опор лінії електропередач, в іншому на дуже небезпечну відстань наблизився до бензоколонки». І як висновок, Наталія Батир підвела сумну риску: «З роками жителі регіону все більше і більше палять сміття рослинного походження, і нинішньої весни лік таких пожеж сягнув за чотири сотні». Що правда, то правда: в масштабах України цього року уже вигоріло в 23 рази площ більше, ніж навесні минулого.

То не можна не сторбуватися і не замислитися, в чому ж тут річ? Що сталося чи відбувається, якщо мешканців сільських територій повсюдно і масово охопила небезпечна й шкідлива сверблячка навесні неодмінно палити торішню траву і торішнє листя, а не вигрібати та не вивозити те й інше подалі за межі населених пунктів? Як пора на повен голос також забити й тривогу, бо наслідки дійсно не лиш печальні трапляються, але й трагічні! Тим паче, що крім для самих паліїв і їхнього майна, завдається шкода справді і екосистемам – верхньому родючому шару, природі і комахам, звірам та птахам. Біологи не перестають застерігати, що «внаслідок також мікробіологічний вміст родючого шару, без якого він вважайте, що мертвий».

Про це і інше цьому подібне сьогодні і екологи в унісон з вогнеборцями апелюють до сільського народу, що не слід спалювати «сучки», на яких бо ж «ми всі з вами сидимо». Хоч як на нас, сільський народ сам у тім'я не битий і гнилими нитками не шитий. Йому це з давніх давен відомо. Скажімо, свого часу в колишніх колгоспах «захоплювалися» осіннім спаленням пожнивної стерні, то самі ж люди обурювалися і казали, що таким чином вигорають і комахи та всілякі жучки - не лише шкідливі, але й корисні. Тим паче гинуть мікроорганізми, без яких відновлення родючості і найліпших чорноземів не відбувається. Чом же тоді таке майже нехлюйське, байдуже ставлення дійсно все вище бере гору? Не думаємо, що самим мешканцям сільських територій криється тут загадка. Бо ви завітайте сьогодні у будь-який уже не тільки хутір, а і у будь-яке навіть не віддалене і не глибинне село, і на власні очі побачите, що там уже домінують, якщо хочете, то й доживають свого віку пристарілі селяни. Причому, нерідко це бабусі-вдови і дідусі-вдівці. Належно доглядати їм свої присадибні ділянки ой як уже обтяжлива справа!

Ще торік восени, мандруючи багатьма селами Дніпропетровщини, ми звертали увагу, що якщо не один повз один двори, то через один точно по коліна у засихаючих бур'янах та засихаючому бадиллі і купах листя. В таких дворах, гірко зітхаючи, глибокого пенсійного віку селяни прямо казали, що їм уже не під силу у повному обсязі і вигребти, і зібрати у копички відходи як городньої рослинності, так і дикоростучої. Спалити – це і набагато легше, і зручніше, мовляв. І дешевше!

-У нас тут один має машину і причіп до нього, - розповідала у далекому Новопетрівському Покровського району згорблена бабуня, - так я його і питаю, чи не вивезе він, якщо я помаленьку сапою вирубаю хоч найвищий травостій, його он туди під гору у глинище? Так він мені каже, що 75 гривень за ходку візьме. А скільки того причіпу? Мого бур'яну набереться не менше, ніж на десять ходок…

- А якщо скосити і скласти, аби за зиму перепрів та перегнив? – запитали ми, явно необачно не подумавши, що кажемо.

- Кому, мені самій скосити? – Аж йойкнула бабуся. - Ви смієтеся?! Он дід Соловей, який зостався один, як палець, років три тому ще й як махав косою, а це уже і він перестав. То про мене й мови не може бути. Тут у нас ще є кілька сімей молодих, купили собі косарки на бензині. Мені уже ні купити, ні найняти – знову таки дорого. Попрошу когось викосити – тиждень хліба мені не буде за що купити. Та й який тут резон, якщо викошене хіба якось інакше мені позбутися, як тільки не спалити, коли висохне?

Заїкнулися ми і про компост, котрий можна закладати зі свіжозібраних решток городніх культур і звичайної трави. На що почули знову заперечення. Сьогодні, виявляється, села уже настільки засмічені бур'янами, що розсип той компост потім по городу, «бур'я ну нароете вдвічі, втричі ще більше, і заб'е він усе, що насадиш і насієш». Тому коли в одній з сусідніх сільрад нам довелося побачити об'яву, що за спалення будь-якого сміття у дворі чи на садибі штраф 340 гривень, подумалося: навряд чи таким робом можна зупинити і залякати народ. Об'ява закликала односельців-сусідів навіть відразу й доносити, якщо хтось рядом заходиться випалювати свою садибу і коло неї по вулиці. «Ага, так і ждіть, що вам сповістять на сусідів! – іронічно прокоментували місцеві люди. – Це так можна розсварити усе село, бо ж усі і восени, і тим більше навесні розводять вогнища по своїх дворах! У цім ділі ніхто не поможе і помагати не збирається».

Так от, а коли у Великомихайлівській тепер об'єднаній територіальній громаді того ж Покровського району нам заявили, що це справді проблема, яку «вирішувати необхідно на державному рівні», ми погодилися. Якщо у селі на одну працездатного віку родину уже десять одиноких старих людей припадає, то марно і навіть непристойно, соромно, якщо хочете знати, народ лякати штрафами. Чи не краще у наших школах відроджувати популярний за радянських часів тимурівський рух. Щоб дитячі тимурівські загони і в осінні дні, і особливо весняні не обминали жодного двору, де живуть пенсіонери, і прибирали-вичищали їхні садиби «під корінці». А чому б, погодьтеся, і ні? Це для старших, для батьків і педагогів, турбота та клопіт. Бо чекати донощиків на односільчан, котрі дозволяють собі всупереч заборони вперто спалювати суху траву, легше, ніж допомогти дійсно справлятися з нею інакше. А зовсім недавно і на засіданні Кабміну України голова ДСНС Микола Чечоткін ніби ж сурбовано повідомив, що «за даними моніторингу оперативної обстановки у всіх без винятку регіонах держави відмічається значне загострення ситуації з пожежами в природних екосистемах, яка тільки погіршується - щоденно уже фіксується до шестисот пожеж на всю нашу країну». А що далі? Стягувати з пенсіонерів та селян штрафи?

Хоч тут в першу чергу, звісна річ, непочатий край роботи для місцевого самоврядування і місцевих органів державної виконавчої влади. Оскільки треба говорити всю правду на цей рахунок: практично половина пожеж, які палають по селах зараз – це коли люди спалюють не просто решткі торішньої рослинності, а й цілі хащі та зарослі… не на своїх садибах, а сусідніх. Як це розуміти? Ну от щойно побували ми у селі Соколовому, котре буквально за півтора десятка кілометрів від міста Дніпра, якщо брати відстань від його околиці. Тут навіть по центральній вулиці, де пошта, медпункт і продовольча крамниця, нарахували ми три порожні двори. Покинуті. У них не те що бур'ян по шию – чагарники вище голови. Заводяться саме в них миші, криси і їжаки, вужі і навіть гадюки. Як людям, котрі мешкають поруч чи за два-три двори далі, з цими пустирями тепер співіснувати і миритися? Як таке терпіти? Нічого іншого справді не залишається, як підносити «фалькет» і випалювати до чорної землі! Через річку Татарку навпроти у цьому ж Соколовому збігає до води дев'ять присадибних ділянок. І видно, як на долоні, що лише дві з них обробляються, а семеро зимували зарослими настільки, що нічим не відрізняються від тих же комишів і очерету, які вдовж річки. Хто ж, а головне як буде їх вичищати від гущавини будяків і чортополоху? А ще ж навкруг села «плантації» наразі бур'янів і чагарників, а не ретельно доглянуті пасовища та сінокоси. І так всюди. Села безлюдніють, занепадають, хиріють і гинуть. Коли хочете, то і дичавіють. Є такі, у яких уже і вовки ночами виють.

Раніше були колгоспи, то вони, згадайте, двічі, а то й тричі на тиждень обов'язково з-під дворів вивозили сміття на смітники, котрі мали за два-три і більше кілометрів від населених пунктів. А двічі на рік, весною напередодні Першого травня, і восени перед святом – знову таки згадайте, бо було таке – Великого Жовтня вигрібали непотріб з усіх закутків і пустирів. Тим паче з узбіч доріг, вулиць і шляхів. Вздовж них підбілювали вапном навіть дерева – любо й мило було дивитися, всюди чисто та гарно. Чи пригадаєте і традиції та обряди конкурсів-оглядів на кращий і охайніший двір. Зараз на подібні «подвиги» ні сільські ради, ні товариства, агрофірми -підприємства, власників чималих землеволодінь та фермерських господарств й не нахилиш. Вони як ті приймаки, для яких свої села майже чужі чи як зайвий тягар в навантаження. Подекуди і деякі, не перечимо, не відмовляють чи ще хоч якось підставляють свої плечі, одначе у масі своїй відвертаються від потреб населених пунктів, і за вухом не ведуть їхні непереливки. Нехай не потрібні нам нині свята на зразок Жовтневої революції і Першотравня заодно, але ж свята власних сіл чи дні довкілля ой як необхідні, якщо ми волімо зберегти неповторними і самобутніми наші українські села. Як і їхні навколишні степи та поля.

Чи погодитеся ви, що мобілізувати сільський люд і сільських теперішніх виробників на збереження у чистоті й порядку екосистеми і відкриті території – це і завдання, і обов'язок передусім органів місцевого самоврядування. Тих же сільських рад і рад об'єднаних територіальних громад, їх депутатів та активістів і просто небайдужих мешканців. Сьогодні фактично немає нікого іншого, хто повинен і може перебрати на себе відповідальність за власні населені пункти і сільське населення. Яким, запитаєте ви, чином? Колгоспи, на яких колись покладалися всі обов'язки займатися порядками в селах, ясна річ, уже не вернути. Та й не треба. А ось створювати тепер у громадах власні служби з комунально-побутових послуг та знаходити і не шкодувати на їхню діяльність кошти, як на нас, доцільно. Тому й висуваємо в порядку ідеї та слушні пропозиції та рекомендацій органам управління децентралізованих нині територіальних громад заснування на своєму утриманні щось на зразок служб збереження у чистоті і екологічній безпеці і середовищ, у яких відбувається вся життєдіяльність сільських населених пунктів, і їх довкілля. Адже сьогодні засмічені сміттям і геть заросли околиці сіл, узбіччя польових шляхів та доріг, лісопосадки, луки та балки і так далі. А кожну весну багато хто і це намагається ліквідувати методом, даруйте, згорання. Коли часто це кінчається пожежами і вигоранням десятків і сотень гектарів землі, пасовищ і лук, природних екосистем та штучних лісонасаджень. Залучити, примусити і новоявлених крутих «латифундистів», власників різних аграрних формувань, які орендують людські паї, тих же фермерів нарешті і селянські та одноосібні господарства, численні бізнесові переробні структури на місцях, щоби і вони перейматися проблемами та потребами земляків. Хіба не ясно, що ми всі по селах у відповіді за те, в настільки здоровому оточенні живемо?

Але реально здійснити все це можливо тільки при одній умові – коли там і тут по селах і радах та територіях їхні громади будуть дійсно брати владу у власні руки і диктувати умови, за якими селянам разом жити, працювати і відпочивати також, насолоджуватися й милуватися принадами мальовничої краси та відстоювати свої інтереси. При цьому враховуючи, що незабруднене, охайне і здорове, екологічно безпечне середовище з його завжди свіжим, отож незадимленим повітрям, неушкодженими і не деградованими землями та прозорими чистими річками, ставками і озерами – це і є найперша вимога та запорука неповторності та благополуччя нашого вітчизняного села. Можна зрозуміти, чому геніальний кінорежисер Олександр Довженко свій сценарій для фільму про перші роки Вітчизняної війни на Придніпров'ї назвав «Україна в огні». Тоді на наших землях дійсно палав страшний вогонь війни. Але чому і зараз все дужче розгорається і знову палає вогнищами й пожежами Україна?

ВИПРАВЛЕНОМУ ВІРИТИ!

або ЩЕ РАЗ ПРО СКАНДАЛЬНУ ПОЖЕЖУ В НІЧНІЙ ПІТЬМІ

Стаття «Скандальна пожежа в нічній пітьмі» була опублікована в номері «Фермера Придніпров'я» від 3 квітня ц. р. А сьогодні газета вимушена внести, образно кажучи, суттєві правки. Хоч в першу чергу редакція **ПРИНОСИТЬ СВОЇ ЩИРІ ВИБАЧЕННЯ ПОТЕРПЛИМ ВІД ФАТАЛЬНОЇ ПОЖЕЖІ РИМІ ПОЖИГАЙ ТА ЇЇ СИНУ АРТЕМУ МАМОНОВУ.** Привід для цього суттєвий: викладена у публікації версія причин, з яких сталася дійсно скандальна пожежа, як тепер виявилося, не відповідає дійсності. Нагадаємо: ще в позаминулому році одного пізнього осіннього вечора в гаражі мешканки села Добровілля Васильківського району Лариси Фесенко згорів легковий автомобіль, котрий належав іншим жителям села - Артему Мамонову та його матері Римі Пожигай. Відтак потерпіли не лише власники згорілого авто, а і власниця гаража. Остання, себто Лариса Фесенко, на жаль, приховала від редакції той факт, що з приводу даної біди спочатку керівництво районного сектору з надзвичайних ситуацій, потім слідчі відділу у районі Національної поліції, насамкінець і районна прокуратура «наплутали» стільки божої істини, як-то кажуть, з вечора і погрішили у своїх висновках проти очевидної доказової бази, що перевернули усе з ніг на голову. Нам прикро, що цим і скористалася третя також потерпіла Лариса Фесенко, яка разом зі своєю доброю приятелькою Ольгою Крохмальною ще й надали редакції завідомо недостовірні документи. Тепер редакція «Фермера Придніпров'я» і мусить погодитися та публічно повідомити, що і звинувачення, і не кращі висновки, висловлені у статті на адресу Рими Пожигай та Артема Мамонова, помилкові і безпідставні. Насправді ці люди перед Ларисою Фесенко, кумою, до речі, Рими Вікторівни і хрещеною Артема, ні в чому не провинилися і нічим її не ошукали. Хочемо також й земляків Рими Вікторівни та її сина, жителів села Добровілля, запевнити, що несправедливо образили ні в чому не винних людей і тому наші вибачення перед ними дійсно щирі. Журналісти «Фермера Придніпров'я» сповідають той принцип, що правда і добро завжди мають брати гору, тому в даному випадку задля цього нічого іншого й не шукали, як вибачитися перед людьми.

Редакція газети «Фермер Придніпров'я»

ВІД АВТОРА ПУБЛІКАЦІЇ:

У статті «Скандальна пожежа в нічній пітьмі» йшлося про те, нагадаємо, що за її наслідками і вогнеборці, і слідчі з районного відділу поліції підозріло забагато наламали дров. Уже той факт, погодьтеся, викликав мінімум подив, що спершу з'являється акт, наче кимось невідомим було вчинено злам замка на гаражі, проникнення в нього і умисний підпал автомобіля, а слідом другий являється на світ божий, з якого уже виходило, ніби «Жигулі» спалахнули з тої причини, що її власник поруч з машиною залишив у ніч на зарядку акумулятор. Причому, і на підтвердження цієї версії появилися навіч наче ж бо переконливі документи, докази і аргументи. Одначе ми й подумати не могли, що Служба з надзвичайних в районі ситуацій разом з правоохоронцями дозволили собі все одно, що сім мішків овечої шерсті навергати. Але зараз це уже тема для інших розбірок. Бо ми ж зараз про те, що з прикрістю усвідомили: в результаті цих оборудок майже через рік після пожежі третя потерпіла, власниця гаража Лариса Фесенко, знайшла за можливе раптом безпідставно звинувачувати свого хрещеника Артема в гріхах, якими він насправді себе не заплямував. Більше того, зрозуміло й відомо нині буквально всім тут, що насправді було вчинено самовільне проникнення в гараж і підпал у ньому автомобіля якоюсь стороннюю і не встановленою до цих пір особою. Тому надто великі навздогін через суд й матеріальні претензії Лариси Олександрівни до Артема Мамонова ми не можемо виправдати. Особливо враховуючи, що їй, як також виявилося нині, Мамонови-Пожигай пропонували «розумне» відшкодування збитку. То тоді Фесенко-кума відмовилася. «Але яка вона тепер мені кума?!» - прохопилася Рима Пожигай.

Думаємо, не безпідставно. Оскільки як свого часу вразила й шокувала мешканців Добровілля скандальна пожежа, так тепер вразила і шокувала їх попередня наша публікація. Тому нам нічого іншого не залишається, як вдруге оприлюднити актуальні думки зі статті «Скандальна пожежа в нічній пітьмі», але адресуючи їх тепер винятково Ларисі Фесенко: «Поміж українських селян споконвіків не заведено ні глумитися одні над одними, ні наговорювати одні на одних «лишку». Наші селяни, починаючи з дідів та прадідів, цінували поважні стосунки між собою, дорожили власною совістю і репутацією, божими заповідями. Над усе сільські люди з покоління в покоління надавали перевагу чеснотам і правді. І за сором та ганьбу вважалося заплямувати себе кривдою, непорядністю та злобою чи й тією жадібністю».

Микола ЯСЕНЬ.

Васильківський район.

! Краще маленький вогонь, який нас зігріє, ніж великий, який нас спалить *Англійське прислів'я*

ЗЕМЕЛЬНИЙ ПАЙ:

Право земельної частки (паю)
Земельне законодавство не містить чіткого визначення поняття земельної частки (паю). При розумінні сутності поняття «земельна частка (пай)» насамперед варто керуватися законодавством, зокрема, ст. 25 і «Перехідними положеннями» Земельного кодексу України, «Перехідними положеннями» Закону України «Про оренду землі» від 6 жовтня 1998 р. (в редакції від 2 жовтня 2003 р.), Законом України «Про порядок виділення в натурі (на місцевості) земельних ділянок власникам земельних часток (паїв)», Указом Президента України «Про порядок паювання земель, переданих у колективну власність сільськогосподарським підприємствам та організаціям» від 8 серпня 1995 р. № 720, постановою Кабінету Міністрів України «Про організацію робіт і методику розподілу земельних ділянок між власниками земельних часток (паїв)» від 4 лютого 2004 р. № 122, постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження форми сертифікату на право на земельну частку (пай) і зразка Книги реєстрації сертифікатів на право на земельну частку (пай)» від 12 жовтня 1995 р. № 801.
Уперше до земельного законодавства України поняття «земельна частка (пай)» було внесено Указом Президента України «Про невідкладні заходи щодо прискорення земельної реформи у сфері сільськогосподарського виробництва». Зокрема в п. 2 вищезазначеного нормативно-правового акта вказано на те, що організаціям землеустрою необхідно здійснити поділ земель, які передано у колективну власність, на земельні частки (паї) без виділення їх у натурі (на місцевості), а п. 3 закріплюється норма про те, що право на земельну частку (пай) може бути об'єктом купівлі-продажу, дарування, міни, успадкування, застави.
Земельна частка (пай) є правом на умовну земельну частку в гектарах з відповідною грошовою оцінкою без виділення у загальному масиві земель. Поняття «земельна частка (пай)» безпосередньо пов'язане з паюванням земель сільськогосподарського призначення, що належали власникам на праві колективної власності. Тому саме паювання цих земель розпочалося після прийняття 13 березня 1992 р. нової редакції ЗК України, яким була законодавчо закріплена колективна власність на землю. Указом Президента України «Про порядок паювання земель, переданих у колективну власність сільськогосподарським підприємствам і організаціям» від 8 серпня 1995 р. № 720 при паюванні земель було передбачено визначення розміру земельної частки (паю) у колективній власності на землю кожного члена колективного сільськогосподарського підприємства, сільськогосподарського кооперативу, сільськогосподарського акціонерного товариства без виділення земельних ділянок у натурі (на місцевості).
Відповідно до ст. 5 ЗК України 1992 р. земля належала громадянам на праві колективної власності. Суб'єктами права колективної власності на землю були колективні сільськогосподарські підприємства, сільськогосподарські кооперативи, садівничі товариства, сільськогосподарські акціонерні товариства, в тому числі створені на базі радгоспів та інших державних сільськогосподарських підприємств.
У колективну власність можуть бути передані землі колективних сільськогосподарських підприємств, сільськогосподарські кооперативи, сільськогосподарські акціонерні товариства, у тому числі створені на базі радгоспів та інших державних сільськогосподарських підприємств, землі садівничих товариств - за рішенням загальних зборів цих структур.
У цьому кодифікованому акті також зазначалося, що землі у колективну власність передаються безоплатно.
Паювання земель як встановлений земельним законодавством порядок визначення розміру земельної частки (паю) у колективній власності на землю кожного члена колективного сільськогосподарського підприємства, сільськогосподарського кооперативу, сільськогосподарського акціонерного товариства в умовних кадастрових гектарах, законодавчо забезпечене: пунктами 8, 9, 14-17 Перехідних положень ЗК України, ст. 25 ЗК України (щодо паювання земель державних і комунальних сільськогосподарських підприємств, установ та організацій), Законом України «Про порядок виділення в натурі (на місцевості) земельних ділянок власникам земельних часток (паїв) від 5 червня 2003 р. № 899, постановою Кабінету Міністрів України «Про організацію робіт та методику розподілу земельних ділянок між власниками земельних часток (паїв)» від 4 лютого 2004 р. № 122 тощо.
Передача земельних ділянок здійснюється відповідно до встановленого порядку паювання земельних ділянок із встановленням права кожного члена вищезазначених суб'єктів сільськогосподарського виробництва на частку земельної ділянки у колективній власності і юридичного посвідчення їх правового статусу через видачу сертифіката на право на земельну частку (пай). Разом з тим чітко визначено умови паювання земель.
- 1. Паюванню підлягають сільськогосподарські угіддя, передані у колективну власність колективним сільськогосподарським підприємствам, сільськогосподарським кооперативам, сільськогосподарським акціонерним товариствам, у тому числі створеним на базі радгоспів та інших державних сільськогосподарських підприємств.
- 2. Паювання земель радгоспів та інших державних сільськогосподарських підприємств здійснюється після їх перетворення їх на колективні сільськогосподарські підприємства.
- 3. Рівне право у процесі паювання усіх членів сільськогосподарських підприємств, сільськогосподарських кооперативів, сільськогосподарських акціонерних товариств на вартість і розміри в умовних кадастрових гектарах земельних часток (паїв).
- 4. Вартість земельної частки (паю) для кожного із підприємств, кооперативів, акціонерних товариств визначається виходячи з грошової оцінки переданих у колективну власність сільськогосподарських земель, що обчислювалися за методикою грошової оцінки земель, затвердженої Кабінетом Міністрів України, та кількості осіб, які мали право на земельну частку (пай).
- 5. Визнання права на земельну частку (пай) на першому етапі суб'єктом купівлі-продажу, дарування, міни, успадкування, застави з подальшим обмеженням форм його відчуження до прийняття нового Земельного кодексу України.
- 6. Землі, передані у колективну власність, піддягають поділу на земельні частки (паї) без виділення у натурі (на місцевості) організаціями землеустрою.

Законом визначене **коло осіб, які мають право на земельну частку (пай).** Згідно зі ст. 1 Закону України «Про порядок виділення в натурі (на місцевості) земельних ділянок власникам земельних часток (паїв)», право на земельну частку (пай) мають такі категорії осіб:
- 1) колишні члени колективних сільськогосподарських підприємств, сільськогосподарських кооперативів, сільськогосподарських акціонерних товариств, у тому числі створених на базі радгоспів та інших державних сільськогосподарських підприємств, а також пенсіонери з їх числа, які отримали сертифікати на право на земельну частку (пай);
- 2) громадяни-спадкоємці права на земельну частку (пай), посвідченого сертифікатом;
- 3) громадяни та юридичні особи України, які відповідно до законодавства України набули право на земельну частку (пай);
- 4) громадяни України, евакуйовані із зони безумовного відчуження або зони гарантованого добровільного відселення, а також громадяни України, що самостійно переселилися з територій, які зазнали радіоактивного забруднення і які на момент евакуації, відселення або самостійного переселення були членами колективних або інших сільськогосподарських підприємств, а також пенсіонерами з їх числа, які проживають у сільській місцевості;
- 5) громадяни, право на земельну частку (пай), яких встановлене судом.

Для забезпечення реалізації права на земельну частку (пай) власник земельної частки (паю) зобов'язаний підтвердити наявність такого права. Основним документом, що посвідчує право на земельну частку (пай), є сертифікат на право на земельну частку (пай), що видається районною (міською) державною адміністрацією кожному члену підприємства, кооперативу, товариства із зазначенням у ньому розміру частки (паю) в умовних кадастрових гектарах, а також у вартісному виразі.
Кабінет Міністрів України постановою «Про затвердження форми сертифікату на право на земельну частку (пай) і зразка Книги реєстрації сертифікатів на право на земельну частку (пай)» від 12 жовтня 1995 р. затвердив форму сертифікату, яка дає змогу фіксувати в ньому прізвище (для громадян) чи назву (для юридичних осіб) нового власника земельної частки (паю), якому вона відчужена особою, що отримала право на земельну частку (пай) у статусі члена відповідного сільськогосподарського підприємства.
Крім сертифікату, документами, що посвідчують право на земельну частку (пай), відповідно до ст. 2 Закону України «Про порядок виділення в натурі (на місцевості) земельних ділянок власникам земельних часток (паїв) є:
- 1) свідоцтво про право на спадщину;
- 2) договори купівлі-продажу, дарування, міни, посвідчені у встановленому законом порядку, до яких додається сертифікат на право на земельну частку (пай);
- 3) рішення суду про визнання права на земельну частку (пай);
- 4) трудова книжка члена колективного або іншого сільськогосподарського підприємства чи нотаріально посвідчена виписка з неї (для громадян України, евакуйованих із зони безумовного відчуження або зони гарантованого добровільного відселення, а також громадян України, що самостійно переселилися з територій, які зазнали радіоактивного забруднення, і які на момент евакуації, відселення або самостійного переселення були членами колективних або інших сільськогосподарських підприємств, а також пенсіонерів з їх числа, які проживають у сільській місцевості).

Правове регулювання договорів оренди земельної частки (паю)
Земельним законодавством України передбачена можливість реалізації прав на землю через укладення договору оренди земельної частки (паю). Указом Президента України «Про невідкладні заходи щодо прискорення реформування аграрного сектора економіки» від 3 грудня 1999 р. було передбачено запровадження обов'язкового укладання договорів оренди земельної частки (паю) з виплатою орендної плати у натуральній або грошовій формах на рівні не менше одного відсотка визначеної відповідно до законодавства вартості земельної частки (паю). Згодом Указом «Про додаткові заходи щодо соціального захисту селян - власників земельних ділянок та земельних часток (паїв)» від 2 лютого 2002 р. граничний розмір орендної плати було встановлено на рівні не менше 1,5 відсотка вартості земельної частки (паю), а Указом «Про невідкладні заходи щодо захисту власників земельних ділянок та земельних часток (паїв)» від 19 серпня 2008 р. - у розмірі не менше 3 відсотків.
Отже, громадяни-власники сертифікатів на право на земельну частку (пай) до виділення їм у натурі (на місцевості) земельних ділянок мають право укладати договори оренди земель сільськогосподарського призначення, місце розташування яких визначається з урахуванням вимог раціональної організації території і компактності землекористування, відповідно до цих сертифікатів з дотриманням вимог Закону України «Про оренду землі». Однак укладення договору оренди права на земельну частку (пай) не може перешкодити громадянину реалізувати вимогу про виділення земельної частки (паю) в натурі навіть до закінчення терміну дії договору.
На виконання Указу Президента України «Про невідкладні заходи щодо прискорення реформування аграрного сектора економіки» від 3 грудня 1999 року та доручення Кабінету Міністрів України наказом Державного комітету по земельних ресурсах від 17 січня 2000 р. була затверджена Типова форма договору оренди земельної частки (паю).
Відповідно до Порядку реєстрації договорів оренди земельної частки (паю), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 січня 2000 р. № 119, реєстрація договорів проводиться безоплатно виконавчим комітетом сільської, селищної, міської ради за місцем розташування земельної частки (паю). Для реєстрації договору земельної частки (паю) орендодавець подає особисто або надсилає поштою до відповідного органу місцевого самоврядування сертифікат на право на земельну частку (пай) і договір оренди в 2-х примірниках.
У дводенний термін виконавчий комітет сільської, селищної, міської ради перевіряє подані документи, реєструє або готує обґрунтований висновок про відмову у реєстрації. Рішення про відмову у реєстрації може бути оскаржене у судовому порядку.
Договір оренди реєструється у Книзі записів реєстрації договорів оренди земельних часток (паїв). Датою реєстрації договору оренди є дата внесення відповідного запису до цієї Книги. На обох примірниках договору оренди ставиться штамп із зазначенням дати реєстрації та номера запису, а також з підписом особи, яка зареєструвала договір. У разі внесення змін до договору оренди земельної частки (паю) він підлягає перереєстрації.
Варто зазначити, що Типова форма договору оренди земельної частки (паю) визначає певну кількість умов, які обов'язково мають бути враховані при укладенні договору оренди. Зокрема встановлено, що земельна частка (пай) передається в оренду для сільськогосподарських потреб, а у разі переходу права власності до інших осіб договір оренди зберігає чинність для нового власника. Після виділення в натурі (на місцевості) земельних ділянок власникам земельних часток (паїв) договір оренди землі переукладається відповідно до державного акта на право власності на земельну ділянку на тих самих умовах, що і раніше укладений, і може бути змінений лише за згодою сторін. Законом визначені також права та обов'язки сторін договору оренди земельної частки (паю).

Продовження стор. 7

Шановні читачі! Редакція не надає юридичні консультації по телефону. Надсилайте свої запитання поштою або на електронну адресу газети.

Оренда та порядок виділення на місцевості

Продовження. Початок стор. 6

Орендодавець зобов'язаний:
- не втручатися у виробничу діяльність орендаря;
- не створювати орендарю будь-яких перешкод при виконанні умов договору.

Орендар зобов'язаний:
- протягом дії договору не змінювати цільове призначення земельної частки (паю);
- не допускати погіршення екологічного стану й родючості земельної ділянки;
- відповідати і платити за всі витрати, пов'язані з використанням ними земельної ділянки;
- своєчасно сплачувати орендну плату, визначену у договорі;
- після закінчення терміну договору оренди повернути орендодавцю орендовані землі в стані, придатному для використання за цільовим призначенням;
- за несвоєчасну сплату орендної плати - сплачувати пеню у розмірі 0,2% від суми недоїмки за кожен день прострочення;
- здійснювати комплекс заходів щодо охорони орендованих земель згідно з чинним законодавством.

Орендодавець і орендар мають право: у разі закінчення дії договору до закінчення польових робіт термін оренди земельної частки (паю) продовжити до повного завершення збирання врожаю; вносити зміни та доповнення у договір за згодою обох сторін у письмовій формі.

Порядок виділення на місцевості земельної ділянки власнику земельної частки (паю)

Основною метою виділення земельних часток (паїв) в натурі (на місцевості) є надання та забезпечення селянинові юридичного статусу власника землі. Позитивними явищами цього процесу є те, що селянин стає повноправним власником земельної ділянки, отримавши державний акт на право приватної власності на землю, а також набуває можливості повного розпорядження цією земельною ділянкою, тобто самостійного визначення її юридичної долі.

Організаційно-правові засади виділення власникам земельних часток (паїв) земельних ділянок у натурі (на місцевості) із земель, що належали сільськогосподарським підприємствам, на праві колективної власності, а також порядок обміну цими земельними ділянками визначає Закон України «Про порядок виділення в натурі (на місцевості) земельних ділянок власникам земельних часток (паїв)», який був прийнятий Верховною Радою України 5 червня 2003 р. і набув чинності 9 липня 2003 р.

Процес правового регулювання земельних приватновласницьких відносин формально розпочався з прийняттям Закону України «Про форми власності на землю» від 30 січня 1992 р., за яким однією із форм власності на землю визнавалася приватна. Однак реформування відносин на засадах приватної власності на землю здійснювалося повільно. Прискорення перетворень у цій сфері земельних відносин спонукало видання Президентом України Указу «Про порядок паювання земель, переданих у колективну власність сільськогосподарським підприємствам і організаціям» від 8 серпня 1995 р. Указом встановлювалося, що паюванню підлягають сільськогосподарські угіддя, передані у колективну власність сільськогосподарським підприємствам, сільськогосподарським кооперативам, сільськогосподарським акціонерним товариствам, у тому числі створеним на базі радгоспів та інших державних сільськогосподарських підприємств.

На виконання вищезазначеного Указу Президента України та постанови Кабінету Міністрів України «Про стан реформування земельних відносин» від 12 лютого 1996 р., наказом голови Державного комітету по земельних ресурсах, Міністерства сільського господарства і продовольства України, Української академії аграрних наук від 4 червня 1996 р. затверджені «Методичні рекомендації щодо порядку передачі земельної частки (паю) в натурі із земель колективної власності членам колективних сільськогосподарських підприємств і організацій», які не мали юридичної сили нормативно-правового акта, але відіграли значну роль у регулюванні відносин щодо виділення земельної частки (паю) в натурі до прийняття відповідного закону.

Згідно із вищезазначеними Рекомендаціями передача в натурі земельної частки (паю) здійснюється громадянину України, що має сертифікат на право на земельну частку (пай), згідно з його заявою, після складання «Схеми поділу земель колективної власності на земельні частки (паї)». Місце розташування та першочерговість виділення земельних ділянок визначається з урахуванням вимог раціональної організації території, компактності землекористування відповідно до проектів роздержавлення і приватизації земель сільськогосподарських підприємств і організацій та іншої технічної документації. Складанню Схеми передують підготовчі роботи, які містять аналіз земельно-кадастрових, статистичних і планово-картографічних матеріалів, результатів польових вишукувань і обстежень земельного фонду з метою встановлення фактичного стану використання земель підприємства та здійснення розрахунків проведеного паювання земель.

Юридичними підставами для виділення земельних ділянок у натурі (на місцевості), згідно зі ст. 3 Закону України «Про порядок виділення в натурі (на місцевості) земельних ділянок власникам земельних часток (паїв)» власникам земельних часток (паїв) є рішення відповідної сільської, селищної, міської ради чи районної державної адміністрації. Для прийняття такого рішення необхідно, щоб власник земельної частки (паю) виявив бажання виділити її у натурі (на місцевості). Виявлення такого бажання власника виражається у формі письмової заяви, яку він подає до відповідного органу місцевого самоврядування чи органу державної влади.

Сільські, селищні, міські ради приймають рішення щодо виділення в натурі (на місцевості) земельних ділянок власникам земельних часток (паїв) у межах населених пунктів, а районні державні адміністрації - поза їх межами. Відповідно до ст. 5 вищезазначеного акта сільські, селищні, міські ради та районні державні адміністрації в межах їх повноважень щодо виділення земельних часток (паїв) у натурі (на місцевості):
- розглядають заяви власників земельних часток (паїв) щодо виділення їм у натурі (на місцевості) земельних ділянок і видачі документів, що посвідчують право власності на земельну ділянку;
- приймають рішення щодо виділення земельних часток (паїв) у натурі (на місцевості);
- уточнюють місце розташування, межі і площі сільськогосподарських угідь, які підлягають розподілу між власниками земельних часток
- укладають із землевпорядними організаціями договори на виконання робіт із землеустрою щодо виділення земельних часток (паїв) у натурі (на місцевості) та виготовлення технічної документації, яка необхідна для складання документів, що посвідчують право власності на земельну ділянку, якщо роботи виконуються за рахунок місцевого бюджету;
- розглядають та погоджують проекти землеустрою щодо організації території земельних часток (паїв);
- організовує проведення розподілу земельних ділянок між особами, які мають право на виділення їм земельних часток (паїв) у натурі (на місцевості);
- оформляють матеріали обміну земельними частками (паями), проведеного за бажанням їх власників до моменту видачі державних актів на право власності на земельну ділянку;
- приймають рішення про видачу документів, що посвідчують право власності на земельну ділянку, власникам земельних часток (паїв).

Земельна частка (пай) (ч. 3 ст. 3) виділяється її власнику в натурі (на місцевості), як правило, однією земельною ділянкою. Однак за бажанням власника земельної частки (паю) йому можуть бути виділені в натурі (на місцевості) дві земельні ділянки з різним складом сільськогосподарських угідь (рілля, багаторічні насадження, сінокоси або пасовища). Якщо одна і та сама особа має дві чи більше земельних часток (паїв), то вона має право, об'єднавши паї, виділити їх у натурі (на місцевості) однією земельною ділянкою.

У разі подання заяв про виділення земельних часток (паїв) у натурі (на місцевості) більшості власників земельних часток (паїв) у межах одного сільськогосподарського підприємства відповідна сільська, селищна, міська рада чи районна державна адміністрація приймає рішення про розробку проекту землеустрою щодо організації території земельних часток (паїв). Однак, незважаючи на те, що закон вимагає прийняття рішення відповідними органами за умови подання заяв більшістю власників земельних часток (паїв) у межах одного підприємства, на практиці подання такої заяви меншістю чи навіть одним власником також обумовлює необхідність розробки проекту землеустрою щодо організації території земельних часток (паїв).

Роботи по землеустрою щодо виділення земельної частки (паю) в натурі (на місцевості), які виконуються землевпорядними організаціями, здійснюються на договірній основі.

Організаціям, що виконують такі роботи, органи виконавчої влади, місцевого самоврядування, державні та інші землевпорядні організації повинні надавати безоплатно всі геодезичні та картографічні матеріали й документи, необхідні для виконання робіт по землеустрою щодо виділення земельної частки (паю) в натурі (на місцевості).

У проекті землеустрою щодо організації територій земельних часток (паїв) визначається місце розташування земельних ділянок, їх межі та площі сільськогосподарських угідь, які підлягають розподілу між власниками земельних часток (паїв), їх цільове призначення, наявність обмежень (обтяжень) при користуванні земельними ділянками, в тому числі земельних сервітутів (ч. 2 ст. 7 Закону України «Про порядок виділення в натурі (на місцевості) земельних ділянок власникам земельних часток (паїв)».

Із площі земельних ділянок, які підлягають розподілу, вилучаються:
- деградовані, малопродуктивні, а також техногенно забруднені сільськогосподарські угіддя, що підлягають консервації;
- заболочені землі;
- інші землі, які недоцільно використовувати для сільськогосподарських потреб.

Незважаючи на те, що законодавством заборонено використовувати деградовані, малопродуктивні та техногенно забруднені землі для розподілу та виділення в натурі як окремої земельної ділянки, на практиці склалася така ситуація, що до складу земель, які були розпайовані, включено близько 5 млн га саме таких земель.

Проект землеустрою щодо організації територій земельних часток (паїв) зберігається у відповідній сільській, селищній, міській раді за місцем проживання більшості власників земельних часток (паїв) і в районному відділі земельних ресурсів.

Аграрне право України.

Обласна щотижнева газета
«ФЕРМЕР ПРИДНІПРОВ'Я»
Свідоцтво про реєстрацію ДП 2161-899Р від 23.02.2017 р.
ЗАСНОВНИК ТА ВИДАВЕЦЬ
ТОВ «Редакція газети «Фермер Придніпров'я»
Голова редакційної ради
Анатолій ГАЙВОРОНСЬКИЙ
Головний редактор Лариса ШАРА

49000, м. Дніпро, вул. Воскресенська, 41, оф.109
786-02-21, 098-183-00-18, 050-968-64-84
e-mail:farmer.gazeta@gmail.com
www.farmer.dp.ua
www.facebook.com/farmer.dp.ua
Друк ТОВ «Видавничий дім «Кераміст»
69057, м. Запоріжжя, вул. Сєдова, 16
Обсяг 2 друк. арк. Друк офсетний.
Зам. № 1983917. Тираж у квітні 11560.

Редакція не завжди поділяє точку зору авторів публікацій.
Гонорар сплачується тільки за замовлені матеріали.
Під цим знаком матеріал опубліковано на комерційній основі.
Відповідальність за зміст реклами несуть рекламодавці.
Посилання при передруку на «Фермер Придніпров'я» обов'язкове.
Газета за посиланням використовує повідомлення інформаційних порталів.
Оформлення передплати та доставку газети здійснює Дніпропетровська філія ПАТ «Укрпошта».
Передплатний індекс 60092

Рослини - рятувальний круг нашої планети. Вони не тільки забезпечують нас киснем, їжею і дахом, але також ліквідують той безлад, який ми влаштовуємо на планеті! Завдяки їм життя на Землі процвітає. Сьогодні метод фіторемедіації допомагає очищати навколишнє середовище від токсичних елементів і промислових відходів.

Paulownia Clone In vitro 112® і ФІТОРЕМЕДІАЦІЯ

Що таке фіторемедіація?

Фіторемедіація - це процес використання рослин для очищення забрудненого ґрунту, ґрунтових вод, поверхневих вод і повітря. Зелені насадження використовуються для зниження загроз, які несуть забруднення, для нейтралізації забруднюючих речовин і очищення забруднених територій. За допомогою рослин можна позбутися багатьох забруднювачів, включаючи метали, пестициди, компоненти вибухових речовин і нафтові плями. Це чистий і економічний спосіб видалення або стабілізації токсичних речовин, які в іншому випадку можуть проникнути в ґрунт із дощовою водою потрапити в довколишні джерела питної води. Рослини також не дають вітру, дощу і ґрунтовим водам переносити забруднювачі на сусідні з місцем забруднення території або проносити їх глибше в ґрунт. Фіторемедіація - це також спосіб локалізації і видалення промислових металів, які залишилися в ґрунті на місці старих родовищ, що створює прекрасні умови для їх рекультивації. Фіторемедіація - це енергозберігаючий, естетичний спосіб відновлення територій з низьким або середнім рівнем забруднення. Однак цей метод дає кращий результат там, де рівень забруднення невисокий, тому що великі концентрації можуть обмежувати зростання рослин і процес очищення займає більше часу.

Метод фіторемедіації часто використовується для уповільнення процесу переміщення забруднених ґрунтових вод. Дерева діють як насоси: піднімають ґрунтові води вгору через кореневу систему й утримують їх від переміщення. Цей метод називається «гідравлічним контролем». Він уповільнює рух забруднених ґрунтових вод і не дає їм поширюватися на сусідні чисті території.

Фіторемедіація дуже активно використовується і постійно розвивається в Європейських країнах (особливо в Швеції, Данії, Німеччини) і на багатьох промислових майданчиках, включених в програму - Superfund. Вона була заснована в США в 1980 році Управлінням з охорони навколишнього середовища с метою виявлення, вивчення й очищення місць скидання та захоронення шкідливих і небезпечних промислових відходів. У США павловнію використовують для фіторемедіації земель, забруднених ртуттю й миш'яком. У Швеції, для очищення стічних вод і переробки рідин зі звалища.

Як це працює?

Деякі рослини здатні розщеплювати або видаляти небезпечні хімічні елементи в процесі поглинання води і поживних речовин із забрудненого ґрунту, осадових порід або ґрунтових вод.

Рослини здатні видаляти забруднюючі речовини з такої глибини, наскільки дозволяє їх коренева система. В очищенні беруть участь природні процеси накопичення забруднювачів в коренях, стеблах і листках рослин і трансформації їх в менш шкідливі складові. Процес трансформації відбувається всередині рослини, найчастіше в кореневій зоні.

Забруднюючі речовини також можуть виділятися в повітря у вигляді випарів. Іноді забруднюючі частинки збираються на поверхні коренів дерев, де бактерії з ґрунту розщеплюють їх на менш небезпечні складові.

У методі фіторемедіації виділяють кілька підвидів:

- фітоекстракція або фітоконцентрація: коли забруднює елемент накопичується в кореневій системі, стеблі і листі рослини;
- фітодеградація: коли ферменти рослини сприяють розпаду молекул забруднюючої речовини;
- фітостимуляція: посилення бактеріальної активності в ґрунті для руйнування забруднюючих речовин мікроорганізмами, присутніми на кореневій системі. Цей процес також відомий під назвою «прикоренева деградація». Для фітостимуляції також застосовуються водні рослини, які підтримують активний розвиток колоній бактерій, що сприяють розпаду забруднюючих елементів. Наприклад, для нейтралізації пестицидів використовується роголістник;
- випаровування: коли залишки органічних добрив, селену і ртуті випаровуються через листя;
- фітотрансформація: хімічна модифікація речовин в процесі рослинного метаболізму, що призводить до дезактивації, розпаду або стабілізації забруднюючих елементів. Рослина трансформує речовину в форму, піддається біологічному засвоєнню;
- різофільтрація: при проходженні води через коріння рослин токсичні речовини або надлишки добрив поглинаються і утримуються кореневою системою.

Навіщо застосовується фіторемедіація?

У ході застосування методу фіторемедіації використовуються природні процеси, що відбуваються в рослині, цей метод не вимагає використання додаткового обладнання і трудових ресурсів, позаяк основну роботу виконують самі рослини. Також для очищення території за допомогою цього методу не потрібно розкопувати і вивозити ґрунт, відкачувати ґрунтові води, а це економить енергію. Дерева і дрібні рослини також запобігають ерозії ґрунтів, поліпшують зовнішній вигляд забруднених ділянок, знижують рівень шуму і підвищують якість повітря.

Фіторемедіація успішно використовується для очищення забруднених ґрунтових вод в околицях колишнього Абердинського випробувального полігону в Меріленді. Ця територія використовувалася для скидання і спалювання промислових та бойових хімічних речовин з 1940-их по 1970-ті роки. У ґрунтових водах цієї місцевості були виявлені промислові знежирюючі склади і розчинники.

Навесні 1996 року був висаджений майданчик в один акр (близько 4 км). Дерева укоренялися, проникаючи в зону заражених ґрунтових вод і сприяли розпаду хімічних речовин при їх проходженні через кореневу систему. Рівень ґрунтових вод навколо дерев свідчить про те, що рослини утримують забруднювачі та запобігають їх переміщенню в чисті зони. За оцінками Управління з охорони навколишнього середовища США (EPA), через 30 років після початку процесу очищення, кількість хімічних речовин у ґрунтових водах знизиться на 85%.

Програма Superfund

Superfund - це назва природоохоронної програми, створеної для роботи із закинутими полігонами небезпечних відходів, де накопичуються токсичні речовини, які впливають на місцеву екосистему і здоров'я людей. Такі полігони внесені до спеціального списку - National Priority List (NPL). Програма Superfund була заснована в США в 1980 році Управлінням з охорони навколишнього середовища з метою виявлення, вивчення й очищення полігонів небезпечних відходів по всій території Сполучених Штатів. У ході цієї програми з 1980 року були виявлені, проаналізовані й очищені тисячі звалищ. Серед досягнень програми Superfund також числиться створення і подальше обслуговування спеціальних полігонів зі зберігання небезпечних відходів.

Як і будь-яка інша технологія, метод фіторемедіації має свої плюси і мінуси.

Плюси

- Низька собівартість порівняно з сьогоднішніми «механічними» методами очищення ґрунту.
- Використання енергії сонця, відсутність активної участі людини.
- Процес відбувається швидше, ніж при природному розпаді.
- Кількість забруднюючих речовин на сміттєвих полігонах може бути значно знижено.
- В результаті контрольованого спалювання зібраної біомаси можна отримувати додаткову енергію.
- Метод фіторемедіації практично не має шкідливого впливу на навколишнє середовище і добре сприймається населенням.

Основною перешкодою до застосування методу фіторемедіації є його новизна і недостатнє поширення. Більш того, характеристики, властиві методу фіторемедіації, обмежують розмір ніші, яку цей метод може займати на ринку реабілітаційних заходів.

Ось деякі з таких обмежень:

- Цей метод діє повільніше, ніж більшість інших методів. Існує залежність від кліматичних умов.
- У більшості випадків забруднення повинні знаходитися на невеликій глибині.
- Висока концентрація металів та інших забруднюючих елементів може бути токсичною для рослин, хоча деякі рослини більш пристосовані до високих рівнів токсичності, ніж інші.
- Необхідний контроль доступу до полігону, позаяк рослини можуть становити небезпеку для домашніх тварин і людей.
- Забруднювачі, що нейтралізуються за допомогою методу фіторемедіації, можуть переходити в інші носії (наприклад, можуть потрапляти в ґрунтові води або накопичуватися в тварин).
- Полігон повинен бути досить великим, щоб на ньому можна було використовувати сільськогосптехніку для посадки і прибирання рослин.

Важкі метали належатьдо числа найбільш небезпечних хімічних забруднюючих речовин. Надмірне надходження металів в екосистеми у результаті антропогенного впливу часто призводить до незворотних змін і порушень життєво важливих функцій живих організмів. Важливо відзначити, що забрудненню важкими металами піддається не тільки ґрунтовий покрив, але і гідросфера і атмосфера. У силу цього підвищення концентрації твердих металів у навколишньому середовищі носить глобальний характер. Надлишок металів у середовищі існування призводить до накопичення рослинними організмами, при цьому рівень і характер поглинання у різних видів рослин має свою специфіку.

Використовуючи метод фіторемедіації в рамках наукового проекту, компанія ТОВ «Павловнія Груп Україна» спільно з Державним агентством України з управління зоною відчуження та Державною екологічною академією післядипломної освіти та управління Міністерства екології та природних ресурсів України ТОВ «Науковий парк Державної екологічної академії післядипломної освіти та управління «ЧОРНОБИЛЬ» на території зони відчуження Чорнобиля, завершили створення експериментальних майданчиків і висадку саджанців для вирощування культур Paulownia Clone In vitro 112®. Результатом експерименту буде оцінка параметрів накопичення радіонуклідів цією рослиною на ділянках з різним ступенем радіонуклідного забруднення.

ТОВ «Павловнія Груп Україна» - ексклюзивний дистриб'ютор Paulownia Clone In Vitro 112® в Україні
центральний офіс - м. Київ
098-7-112-112 073-112-112-7
044-451-63-01 067-252-08-33
e-mail:paulowniagroup@gmail.com
http://paulowniagroup.com.ua

ТОВ «Фермерів та приватних землевласників» пропонує членам обласної фермерської Асоціації товари та послуги.

ЗАКУПІВЛЯ ЗЕРНОВИХ ТА ОЛІЙНИХ КУЛЬТУР
Криничанський, Петриківський, Магдалинівський райони
067-500-18-85 Іван Іванович
Новомосковський Дніпровський, Солонянський райони
067-500-19-55 Сергій Васильович

ПРОДАЖ АЗОТНИХ ДОБРИВ
селітра карбамід
068-68-41-741 050-320-26-24 Любов Олександрівна

ПРОДАЖ ПОСІВНОГО МАТЕРІАЛУ
кукурудза соняшник, горох пшениця ячмінь
068-68-41-741 050-320-26-24 Любов Олександрівна

ПРОДАЖ ЗАСОБІВ ЗАХИСТУ РОСЛИН (ЗЗР)
гербіциди фунгіциди інсектициди
068-68-41-741 050-320-26-24 Любов Олександрівна

РЕКЛАМА

ПОТРІБНІ: бармени, офіціанти, повара, помічники повара, посудомийки, кухонні працівники, прибиральниця, столяр, сантехник, промоутер, мангальник на Азовське море.
050-374-14-63, 096-990-80-80

Ягідна ферма запрошує бажаючих працівників та бригади на сезонний період: польові роботи, збір ягід (суниця, малина), сортування та пакування ягід у сортувальному складі. Оплата праці гідна.
067 397 38 63 Царичанський р-н, с. Могилів

Пишіть: 49000, м. Дніпро, вул. Воскресенська, 41, оф.109

Дзвоніть: (056) 786-02-21, 098-183-00-18, 050-850-72-74

Передплатити «Фермер Придніпров'я» до кінця року можна у будь-якому поштовому відділенні області до 25 числа кожного місяця. Передплатний індекс 60092.